

IVN Alphen aan den Rijn Jaarverslag 2024

Versie ALV

1 – Bodemdierjes dag (foto Suzanne van Egmond)

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Natuurbescherming en -Beheer	4
2.1	Milieu en milieu	4
2.1.1	Beheer	4
2.1.2	Planologie	4
2.2	Pampuseiland Alphen aan den Rijn	6
2.3	Vrijwillig Landschapsbeheer	7
2.4	Werkzaamheden Vrienden van het Heempad	7
2.5	Monitoringen	9
2.5.1	Wintervogeltellingen	10
2.5.2	Broedvogeltellingen	10
2.5.3	Uilenwerkgroep	10
2.5.4	Zwaluwenwerkgroep	10

2.5.5	Kolonievogels	11
2.5.6	Dagvlindermonitoring	11
2.5.7	Nachtvlindermonitoring	11
3	Natuureducatie en -Beleving	11
3.1	Activiteiten	11
3.2	Jeugdactiviteiten	14
3.2.1	Vlinders (4-8 jaar)	14
3.2.2	Fladderaars (8-12 jaar)	14
3.2.3	NatureXplorers (12-18 jaar)	15
3.2.4	BSO De PaddenPoel en de tuin van de IVN-jeugd	16
3.2.5	Overige jeugdactiviteiten	16
3.3	Natuurkiekers	18
4	Communicatie	19
4.1	Organisatie	19
4.2	PR	20
4.3	Sociale media	20
4.4	Activiteitenmail IVN Alphen aan den Rijn	21
4.5	Website	21
4.6	Bont Allerlei	22
4.7	Evenementen	23
5	Samenwerking	23
5.1	Bezoekerscentrum De Veenweiden	23
5.2	Samenwerking Bibliotheek	25
6	Organisatie	26
6.1	Bestuur	26
6.2	Organisatie werkgroepen	26
6.3	Vrijwilligers	26
6.4	Ledenbestand en – Werving	27

1. Voorwoord

IVN Alphen aan den Rijn heeft als twee belangrijkste doelen:

- Natuurbescherming en -beheer
- Natuureducatie en – beleving

In H2 en H3 lees je welke activiteiten IVN Alphen aan den Rijn heeft ontplooid om hier een bijdrage aan te leveren. In H4 lees je welke communicatie-activiteiten IVN Alphen aan den Rijn heeft ontplooid om de activiteiten onder de aandacht te brengen van inwoners van Alphen aan den Rijn. In H5 staan de partijen met wie IVN Alphen aan den Rijn heeft samengewerkt om onze doelen te realiseren en in H6 staan de belangrijkste (aandachts-) punten voor de organisatie.

In de ALV van december 2023 is het besluit genomen om het 50-jarig bestaan de Vereniging te vieren in 2025. De jubileumcommissie heeft in het najaar van 2024 een aantal vergaderingen gehouden ter voorbereiding van de viering van het jubileumjaar welke gaat starten op 5 januari 2025. Men heeft een mooi programma samengesteld voor 2025.

Wederom dank aan Irma Brugmans voor de lay-out en de mooie natuurfoto's in dit verslag.

2. Natuurbescherming en -Beheer

2.1 Milieu en Planologie

2.1.1 Beheer

Vlinderidylle

De Gemeente Alphen aan den Rijn is druk bezig geweest met de voorbereiding en aanleg van de Vlinderidylle bij de Handelsweg. Realisatie heeft in 2024 plaats gevonden.

Park Zegersloot

In het Klankbordoverleg (Park) Zegersloot-Noord worden de herinrichtingsplannen van de Gemeente voor dit gebied besproken. IVN is lid van deze vereniging, maar heeft door een tekort aan bestuursleden in 2024 de vergaderingen van de VVPZ niet kunnen bijwonen.

2.1.2 Planologie

IVN Alphen aan den Rijn volgt de majeure planologische en beheerontwikkelingen in de Gemeente Alphen aan den Rijn. Waar nodig wordt geprobeerd het beleid/beheer bijgesteld te krijgen. In 2024 is de werkgroep Milieu en Planologie van de IVN-afdeling gaan samenwerken met de Vogelwerkgroep Koudekerk. Visie en missie van beide werkgroepen liggen dicht bij elkaar en versterken elkaar waar nodig.

Uitgangspunt van de werkgroep Planologie is om de plannen in de kernen van Alphen te volgen op lokaal en provinciaal niveau op beleid (natuurcompensatie, bomen, maaien, kappen). Tevens wil men verdiepen en bijsturen in consensus. Waar mogelijk geen zonneparken op agrarisch

3 – Boomblauwtje (foto Jordan Blaauw)

gebied, wel zonnepanelen op daken. Men heeft een voorkeur voor inheemse bomen, maar wel onderscheid bij bomen in de stad en natuurgebieden

De werkgroep heeft de volgende projecten als aandachtspunten opgenomen en verdeeld over de leden om te monitoren.

- a. Gnephoek: Bouw van 5500 woningen, waarbij de natuurwaarden in de polders niet verminderen. Zo nodig wordt compensatie ingezet. (Bron Contourenplan Gnephoek).
- b. Elfenbaan: De Elfenbaan is aangelegd als compensatiemaatregel na de aanleg van de N11 eind twintigste eeuw (N11 > Elfenbaan). De Elfenbaan (45 hectare) is een langgerekt natuurgebied van 20 kilometer langs de N11 tussen spoorlijn Zoeterwoude en Bodegraven, met kruidenrijke graslanden, poelen en moerasachtige vegetatie.
- c. Vrouwgeestpolder: De polder Vrouwgeest ligt aan de Gnephoek. Een mooi natuurgebiedje.
- d. Windturbines: De gemeente gaat haar inwoners en andere belanghebbenden vragen welke uitgangspunten zij belangrijk vinden om zonnenvelden en windmolens toe te staan. Hiervoor start de gemeente een participatietraject. Bij inwoners, dorpsraden, natuur- en milieuorganisaties en andere belanghebbenden haalt de gemeente op wat hun wensen en zorgen zijn.
- e. De Centrale: (Asfaltcentrale, 's Molenaarspad) Bouw van 225 woningen komt in 7 fasen, waarvan de eerste start in juli 2026 (bouw) en opgeleverd wordt in 2028. De laatste fase start in 2029 (bouw) en wordt opgeleverd in 2031.
- f. Euromarkt: Hier komen in het totaal 664 woningen tussen 2027 – 2034
- g. Rijnhavengebied: Hier komen in het totaal 1.330 woningen tussen 2024 - 2034
- h. Zegerslootgebied: Er zijn eerder al eens plannen ingediend met o.a. natuurvriendelijke oevers en eilandje in het water.
- i. Steekterweg: Met twee gebouwen, samen groot 70.000 m2 op 10 ha grond, wordt dit één van de grotere distributiecentra van Nederland. Het wordt een duurzaam gebouw met zonnepanelen, genoeg voor 7000 huishoudens.
- j. Fietsbrug over Aarkanaal: De nieuwe brug is een schakel tussen de Zuid- en Noordeindpolder aan de oostzijde en het gebied de Zegersloot aan de westzijde. Met de nieuwe brugverbinding wordt het fietsnetwerk verlengd om de polder en dorpen met de Zegersloot en Alphen aan den Rijn te verbinden.
- k. Leadertraject: LEADER is een subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling dat speciaal bedoeld is voor kleinschalige projecten die van belang zijn voor de regio. Zegerbaan.
- l. Alphen Noord: Plan bouw moskee. Niet alle informatie kan altijd vroegtijdig worden gedeeld met de IVN-leden, omdat dit dan nog vertrouwelijk is en niet bedoeld voor publicatie.

Landgoed Oudshoorn

In 2024 heeft de gemeenteraad Alphen aan den Rijn een positief besluit genomen over de mogelijke bouw van de nieuwe woningen voor de eigenaar van de grond waarover het wandelpad gerealiseerd moet worden. De SLA (Stichting Landschapsfonds Alphen) is op zoek naar subsidie voor de aanleg van het deel dat als Boerenlandpad moet worden aangelegd. De brug en wandelpaden op het landgoed zijn aangelegd door de projectontwikkelaar VinkBouw. De bewoners en eigenaar van het landgoed hebben advies gevraagd aan IVN en de SLA over het beheer van het landgoed. De planning is dat het Boerenlandpad in 2025 wordt opgeleverd.

Bebouwing Gnephoek Alphen aan den Rijn

De Gemeente Alphen aan den Rijn heeft in 2024 aangekondigd dat in het voorjaar van 2025 de participatie-bijeenkomsten over de inrichting van dit gebied worden gehouden. In mei/juni 2025 zal het Masterplan voor deze woonwijk aan de gemeenteraad worden aangeboden. IVN-vertegenwoordigers nemen deel aan deze bijeenkomsten.

Intensiveringsvisie wonen Alphen aan den Rijn. IVN Alphen aan den Rijn is in gesprek met het adviesbureau dat namens de gemeente inventariseert wat de wensen zijn van de diverse belangengroepen. De gemeente is verzocht om duidelijke richtlijnen neer te leggen bij ontwikkelaars over de eisen aangaande de minimale groenblauw structuren en niet af te wachten hoe creatief ontwikkelaars worden. Er zijn diverse voorstellen gedaan om groen inclusief te renoveren, te bouwen en klimaat maatregelen mee te nemen in de nieuwe groenstructuren. Voor bepaalde wijken zijn er goede mogelijkheden om de zwakke groenstructuur te versterken zonder dat dit extra ruimte vraagt, het vraagt wel commitment om dit aan te pakken. Denk aan de plintzoom van hoogbouw en sedum op daken ed.

Bespreking Groenbeleidsplan 2025-2030

Door IVN Alphen aan den Rijn is hiervoor ingebracht dat veel kleine lokale groenelementen, zoals de kleinere parken, bijvoorbeeld Ericapark en tientallen andere groene zones (Zegerpad, Heempad langs Avifauna, strookjes in Zegersloot-Zuid, groenzone bij 's Molenaarspad, etc.) niet zijn opgenomen in de groenstructuurkaart. De groenstructuur zal ook worden toegevoegd aan het bomenbeleidsplan. Het concept Groenbeleidsplan is opgesteld en wordt, na uitstel en aanpassing, in het voorjaar van 2025 door de Raad behandeld.

Praat mee over het werk van de Provincie Zuid-Holland.

Hoewel de provincie wat verder van ons af staat is het belangrijk om daar waar de mogelijkheid zich voordoet met deze partij in gesprek te komen. Dit evenement gaf ons de mogelijkheid om mee te praten over één van de 6 beleidsthema's: bereikbaarheid, natuur, economie, energie, wonen en leefomgeving. De Provinciale Staten gebruiken de gesprekken als input voor 'het debat over de verantwoording'.

2.2 Pampuseiland Alphen aan den Rijn

Standaard wordt er zeker twaalf keer per jaar gewerkt op Natuureiland Pampus, vooral door een vijftal vrijwilligers met een flink aantal kinderen uit de wijk. De hit is en blijft het snoeien en knotten van de diverse bomen.

Naar aanleiding van het advies van Natularis/Eis is er een insectenwand geplaatst op het eiland. Hiervoor is een subsidie verkregen vanuit PReT van 1000 euro. Ger Bonninga heeft het frame gemaakt. Roy Schouten heeft met een grondboor de palen de grond in geholpen. Annemieke van Eeuwen, Gerda Bonninga en Liesbeth Bos hebben met de kinderen het hotel gevuld.

2.3 Vrijwillig Landschapsbeheer

5 – Insectenhotel Pampuseiland
(foto Gerda Bonninga)

In 2024 zijn we 23 keer op pad geweest met 319 vrijwilligers, ong. 14 vrijwilligers gemiddeld per keer. Uitschieters waren de werkdag met de jeugd op het Spijkerboor en in november de natuurwerkdag op het Spijkerboor waar we werkten voor het Zuid Hollands Landschap. We hebben in totaal een record van 1341 uur vrijwilligerswerk gedaan. Er is geen sprake meer van achterstand op de werklocaties.

Voor de Lions Alphen e.o. hebben we nog een werkdag georganiseerd in Ter Aar. In een langgerekt essenbos is onderhoud gedaan dat vroeger door kwekers gedaan werd. Het essenbos wordt slecht door de essentaksterfte. Om deze sterfte te compenseren planten we ook o.a. els en hazelnoot aan. 2024

Over animo voor vrijwilligerswerk in het Landschap hebben we geen klagen. Met enige regelmaat komen er nieuwe vrijwilligers bij. De gemiddelde leeftijd blijft nog wel iets stijgen, op zich een goed teken immers vrijwilligers binden zich voor lange tijd aan onze groep. Toch zien we ze graag binnenkomen de nieuwe vrijwilligers tussen de 20 en de 60.

2024 was een goed jaar voor de natuur, er is veel en hard gewerkt aan het behoud van de vele hakwallen en geriefbosjes in het landschap van Alphen aan den Rijn.

2.4 Werkzaamheden Vrienden van het Heempad

Een bloemrijke korte samenvatting:

- Spontane excursie tijdens Landelijke Insecten dag Boskoop (zaterdag 6 april 2024). Voor de jaarlijkse insecten dag van EIS werd Flora theater als locatie gekozen. Tijdens de pauze en na afloop was er gelegenheid voor korte wandelingen over het Heempad, met gidsen Miep Münninghoff en Hans van Dam. Kenners waren zeer enthousiast over de inrichting en de diversiteit in het Zwarte Padgebied. Naar schatting totaal 25 personen.
- Presentatie voor Team Museum Komdrin Nieuwkoop i.s.m. Lian Tan (Herenboeren GH). Op 2 mei vond de presentatie plaats in Nieuwkoop (Hans van Dam). Daaraan gekoppeld een avondwandeling naar het Vogelbos Zwarte Pad Boskoop (donderdag 16 mei 2024). Met 15 deelnemers en 2 gidsen werd het resultaat van natuurbegeleiding van VvhH bewonderd.
- Maandag 20 mei (2e Pinksterdag) Minicursus wilde flora in het Vogelbos Zwarte Pad. Twee sessies (10.00 en 14.00 uur). De ochtendsessie met 8 deelnemers + gidsen Paul en Hans. De middagsessie begon met dreigend onweer op afstand (7 deelnemers + 1 gids). De sessie konden we droog volbrengen. Gelukkig hadden we de lijsten niet meegenomen. Op de terugweg beleefden we de bui (met 30 mm regen) in alle heftigheid aan de Ringdijk, half gescholen achter een heg. Het samen beleven van dit natuurgeweld was intens en waardevol.

Fietstocht Bentwoud met een appeltje voor de dorst (zaterdag 29 juni 2024). Met een tas vol appels en een blik vol heerlijke koeken, overgehouden van het VNG Congress dat op 22 en 23 juni plaatsvond op het ITC-terrein. Door tropisch temperaturen hadden bestuurders van Nederlandse gemeenten gekozen voor ander (vochtiger) versnapering. 18 deelnemers genoten van deze verrassing en van het fraaie weer bij deze excursie. Mireille van Duuren nam ons mee naar haar NGO-onderzoeksgebied en wist de plek van de bijenorchis te vinden.

- Imkerijdag en wilde bijen in goede harmonie op Natuurtuin de Veenmol (zondag 14 juli 2024). Op het terrein van Yuverta vond de jaarlijkse Imkerijdag plaats, met stands (o.a. IVN). Met korte excursies van 1 uur over het Heempad en Ringdijk. Vier excursies (met elk ongeveer 8 deelnemers) met gidsen Miep en Paul. Hans bemande de stand met dubbele pet: klimaatburgemeester en IVN.

6 – *Fietstocht Bentwoud (foto Mireille van Duuren)*

- Bijeenkomst Groene Cirkel Bijenlandschap in Flora Theater (donderdag 29 augustus 2024) Voor de jaarlijkse dag werd ook deze locatie gekozen. Vanaf 13.00 uur waren er lezingen, workshops en excursies. Met in diverse zalen stands van diverse organisaties (KNNV, EIS, RAVON, Zoogdierenvereniging, Vogelbescherming e.a.). Voor excursie ging men o.a. naar het Heempad.
- Genezende werking met de Natuurapotheek (zaterdag 31 augustus 2024). Excursie met lijsten (nietjes in elke hoek tegen 'vals spelen'). Gids wijst de plant aan, 7 deelnemers met elk een verschillende pagina voor zich leest de helende werking op. Mooie interactie tussen gidsen en deelnemers. Optimaal zonnig weer, 25 graden, 20 deelnemers, gidsen Miep en Hans.

Dit was voor mij (Hans) de laatste excursie dit seizoen vanwege knie operatie (4-9-24).

- Excursie thema zaden met Miep en Sandra van Veen (zaterdag 28 september 2024). Door twijfel bij weersvoorspelling slechts 5 deelnemers. Het bleef droog tot (bijna) het eind.

- Paddenstoelen speurtochten in het Gouwebos (za.19 en zo.27 oktober 2024). Gidsen op zaterdag: Gerard Been, Miep Münninghoff, Marco Zwijnenburg en Anna-Isabel Weterings. Er waren op zaterdagmorgen (17 deelnemers) plus enkele niet aanmeldingen. Op zondag was alleen gids Gerard beschikbaar. Omdat er 21 aanmeldingen waren (+ te verwachten extra mensen door het goede weer en extra publicatie in Hart van Holland) begaf ik me met hulp van chauffeur (tot de brug) en krukken naar deze excursie. Inderdaad kwamen er extra mensen en met toch twee gidsen konden we chaos voorkomen. Rommeling bleef het wel. Puntje voor 2025. Naar schatting hebben 40 deelnemers van de twee speurtochten genoten, waaronder ook kleintjes.

En verder...

- Eetbaar Alphen aan den Rijn: woensdag 20 maart, Podcast: Tuinieren met natuur (Hans van Dam). Locatie: Bibliotheek Rijn en Venen.
- Duurzaamheidsmarkt Bibliotheek Rijn en Venen. Zaterdag 20 april (met 2 petten): IVN-gids en Tips van de Klimaatburgemeester (eigen hoekje).
- Tuinclub de Moerbeij (Moerkapelle): woensdag 14 augustus (middag/ koffie in de Plataan.Wandeling Zwarte Pad met een zeer geïnteresseerde tuinclub. (15 deelnemers/ gids Hans)..Meerdere (toevallige) ontmoetingen met cursisten van de Groen Academie (ITC-locatie), Tijdens hun praktijklessen in het Zwarte Padgebied. Loop mee met de groep als ik er ben.

7 – Vliegenzwam (foto Wiepke Warmerdam)

Terugziend: 2024 was een topjaar met wellicht een paar honderd deelnemers. Met dank aan de gidsen Miep, Paul en de tijdelijk beschikbare gidsen Sandra, Gerard, Mireille, Marco en Anna-Isabel. Dank aan ons vrijwilligersteam: Wil, Anja, Daan, Selma en Paul. Met complimenten van passanten. Voor promotie: IVN Alphen, PReT, VVV, Stichting Ons Groene Hart, Huis van Duurzaamheid e.a

2.5 Monitoringen

Jaarlijks worden door zowel de vogel- als vlinderwerkgroep diverse monitoringprojecten uitgevoerd. Deze maken deel uit van landelijk onderzoek van SOVON Vogelonderzoek Nederland, resp. de Vlinderstichting.

2.5.1 Wintervogeltellingen

Rondom Alphen worden in diverse gebieden de wintervogels geteld. Ook in de winter 2023/2024 en 2024/2025 is dat weer gebeurd. Het gaat om de volgende plots:

- Zegerplas (Toos Woortman en Ingrid Koedijk)
- Polder Vierambacht NW en ZW (Dinky van Berkel)
- Polder Vierambacht ZO (Stef Strik)
- Aarlanderveense polder (Peter Benes)
- Polder Nieuwkoop (IVN Nieuwkoop)
- Langerarse Plassen (Stef Strik)

8 – Scholeksters Zegerplas (foto Auke Lever)

De tellingen vinden plaats halverwege iedere zes wintermaanden. Alle gegevens worden doorgegeven aan SOVON Vogelonderzoek Nederland om landelijke trends te kunnen vaststellen.

2.5.2 Broedvogeltellingen

Ook de vaste broedvogeltellingen hebben weer plaatsgevonden in diverse plots. De volgende gebieden worden jaarlijks door de vogelwerkgroep geïnventariseerd:

- Heemgebied Kromme Aar (Stef Strik)
- Heempark Zegersloot (Auke Lever)
- Molenwetering (Rien Hooftman)
- Zaans Rietveld (Ingmar Bergman)
- Geerplas – Langeraar (Stef Strik)
- Bovenlanden Woerdense Verlaat (Stef Strik)

2.5.3 Uilenwerkgroep

De uilenwerkgroep heeft veertig Steenuilenkasten in beheer, voornamelijk op boerenerven. In 2024 was weer een matig jaar voor de Steenuilen in ons gebied. Langs de Oude Rijnzone werd een broedsel grootgebracht. Ook langs de Achtermiddenweg werden weer meerdere jonge Steenuilen door de werkgroep geringd. Op andere plaatsen werden nog wel territoria gemeld, maar geen broedsels aangetroffen. De Kerkuil deed het daarentegen weer prima. Er zijn in 2024 minimaal vijf broedsels uitgevlogen in onze regio! Er hangen inmiddels meer dan 30 kerkuilenkasten in onze regio, die twee keer per jaar worden bezocht.

2.5.4 Zwaluwenwerkgroep

De Zwaluwenwerkgroep heeft in 2024 weer met twintig deelnemers meer dan 1.400 bewoonde nesten geteld. De deelnemers gaan op de fiets alle geschikte locaties langs om vast te stellen of er bewoonde zwaluwnesten aan de overstekken aanwezig zijn. Anders dan de meeste zangvogels neemt het aantal broedgevallen van de Huiszwaluw de laatste decennia enorm toe.

De twee oeverzwaluw-kunstwanden langs N11 waren in 2024 bezet. Voor het overige waren er geen andere broedlocaties gevonden, buiten een kleine kolonie (5 ex.) in de oever van de Oude Rijn.

2.5.5 Kolonievogels

De vogelwerkgroep telt verschillende vogels die in ons werkgebied in kolonies broeden. Naast de Huis- en Oeverzwaluw gaat het om:

- Visdief – 3 kolonies op daken (Steekterweg, Kerk en Zanen en Bovenland - Ter Aar)
- Blauwe reiger – 3 kolonies (Geerplas, Kromme Aar en De Bijlen)
- Aalscholver – 1 kolonies (Geerplas – Langeraar)
- Lepelaar – 1 kolonie (Geerplas – Langeraar)

9 – Blauwe Reiger (foto Janny Eskes)

2.5.6 Dagvlindermonitoring

Er worden in Alphen aan den Rijn door de vlinderwerkgroep verschillende routes gemonitord op vlinders: in Zegersloot (Irenebos en Kromme Aar), Geluidswal Zegerbaan (2x), Geluidswal N11, Vlinderidylle Handelsweg, Mattenkade en Compierkade. Tussen 1 april en 1 oktober worden wekelijks de vlinders volgens een vastomlijnde route geteld. Uiteraard indien het weer het toelaat.

2.5.7 Nachtvlindermonitoring

In 2024 zijn wederom een aantal nachtvlinderavonden gehouden met lamp en laken. Het deelnemersaantal hiervan lag tussen de 5 en 25 deelnemers. Deze avonden staat open voor zowel leden van de Vlinderwerkgroep als geïnteresseerden.

3 Natuureducatie en -Beleving

3.1 Activiteiten

3.1.1 Lezingen/cursussen

De werkgroep bestaat uit Dick Warmerdam, Mireille van Duuren en Liesbeth Bos. De groep is in het najaar van 2024 één keer bij elkaar geweest om het programma voor 2025 op te stellen. Verder houden de leden vooral contact via de mail.

In 2024 zijn de volgende lezingen gehouden>:

- Januari: Fossielen door Suzanne van Egmond
- Februari: Stinzenplanten door Jos Ketelaar samen met Groei en Bloei
- Maart: de Wilck door Johan van der Haven
- April: de wesp door Yavanna Aartsma
- Mei: oeverplanten door Jacqueline Henrot
- Juni: koloniebroeders door John Pieterse

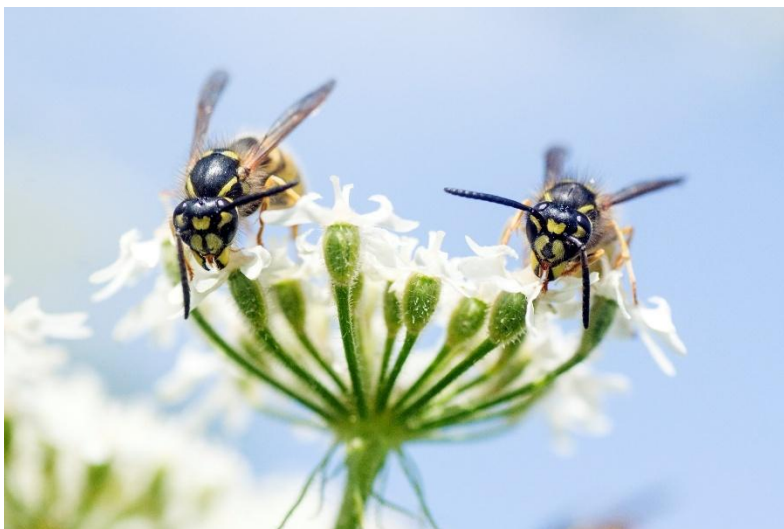
- September: gecombineerde vleermuis-lezing/excursie door Mireille, Annemieke en Francis
- November: raven door Hans de Vos Burchart

In de tabel een overzicht met de aantallen deelnemers.

Jaar	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Sep	Okt	Tot
Aanw	14	26	14	13	13	35	35	33	183

10 – Wespen (foto Yavanna Aartsma)

Gezien de ruimte kunnen zich per lezing maximaal 35 deelnemers aanmelden. Een aandachtspunt is dat de spreker zelf geen mensen uitnodigt zonder hen op het hart te dringen zich aan te melden bij ons. Op de meeste avonden werd koffie/thee verzorgd door Lydia Beekhuis.

Alle lezingen worden gegeven in het Bezoekerscentrum de Veenweiden en zijn voor leden voor € 4,- en voor niet leden voor € 6,- bij te wonen. Enkele groepen hoeven geen toegang te betalen: jeugdactiviteitenbegeleiders en gastvrouwen/heren in de Vlinder. Ook de gecombineerde vleermuis-lezing/excursie was gratis. Degene die de lezing geeft ontvangt een attentie en eventueel een onkostenvergoeding.

De PR gaat door publicatie van de lezing in de nieuwsbrief, op de website en soms op Facebook. Ook proberen we een aankondiging in de plaatselijke krantjes te krijgen maar dat lukt niet altijd. Mireille heeft van de lezingen verslagen gemaakt en ook die proberen we te publiceren op website, facebook en in Bont Allerlei

3.1.2 Excursies

In 2024 stonden samen met Vrienden van het Heempad 31 wandelingen gepland. Hetzelfde aantal als in 2023. Op een na zijn ze zijn allemaal uitgevoerd

Doordat er meer gidsen zijn uit de Natuurgidsenopleiding zijn er nieuwe wandelingen bijgekomen zoals de Oostvaartroute, mini-cursus vogelgeluiden, klimaatwandeling en schoonwaterwandeling. Ook was een wandeling navigeren in de natuur gepland. Die excursie was niet voldoende uitgewerkt om te kunnen geven.

11 – Schoonwaterwandeling (foto Francis Holthuizen)

Voor de klimaat wandeling was weinig animo en zal in 2025 niet meer opgenomen worden in het rooster. Daarentegen waren de *vleermuiswandelingen* en de cursus “Op zoek naar bodemdieren” erg goed bezet. Afwijkend van voorgaande jaren is voor de excursie een korte PowerPointpresentatie gegeven over de bodemdieren en vleermuizen in het BC. Die aanvulling is goed ontvangen.

Er zijn twee betaalde IVN-excursies gegeven.

- a. In het verpleeghuis Oudshoorn hebben we een presentatie gegeven over vleermuizen.
- b. In het 't Oude Raadhuys in Woubrugge is een presentatie gegeven aan de leden van de Rotary. Beide organisaties geven geen geld uit aan de presentatie. Dat staat in hun doelstelling. Daarom zijn ze gratis gegeven.

Ook hebben we Nouk Schuling begeleid bij zijn examenopdracht.

De stadswandelingen, i.s.m. Het Gilde, zijn beëindigd door het overlijden van de gids van het gilde.

Er wordt aan deelnemers gevraagd een stukje te schrijven over de excursie waar ze aan deelgenomen hebben. Deze stukjes komen op de website, in Bont Allerlei en op facebook. Dat is een mooi promotiemiddel om onze activiteiten onder een breder publiek onder de aandacht te brengen. De stukjes worden na aanleveren snel geplaatst. Het is mooi te zien dat de sites actueel zijn.

In 2024 waren 18 gidsen actief Er waren 3 gidsen oproepbaar indien ze nodig waren. Daar is geen gebruik van gemaakt. De gidsen zitten vol nieuwe ideeën. In oktober 2023 is het rooster gemaakt voor 2024. Daar zijn een heleboel nieuwe bestemmingen en onderwerpen bij gekomen, zoals eerder aangegeven.

Doordat de pers minder excursies plaatst, is onze benadering van deelnemers verplaatst naar de eigen kanalen. Het digitale maandblad wordt actief gepromoot, zodat er meer deelnemers zijn die ze lezen. Ook wordt op onze sociale media meer aandacht besteed aan onze activiteiten. In oktober 2024 waren er 698 deelnemers die een nieuwsbrief ontvingen. Daarvan werden er 477 geopend. Dus wordt 68% geopend. Wat nu opvalt is dat de aanmeldingen veel vroeger starten. Als de nieuwsbrief uitkomt zie je al meteen aanmeldingen binnenkomen. Daarna zie je dat nadat een krantenbericht uitkomt, de volgende serie aanmeldingen binnenkomt. De vrienden van het Heempad verzorgen zelf hun berichten naar de pers. Ze lopen wel mee in de aankondigingen op onze sociale media.

We zijn trots op onze gidsen die steeds weer enthousiast mensen aan zich binden om de natuur te beleven.

3.2 Jeugdactiviteiten

3.2.1 Vlinders (4-8 jaar)

De Vlinders hebben wederom in 2024 tien activiteiten gehad. De jeugdwerkgroep De Vlinders mag

niet klagen met het bezoekersaantal. November en december 2024 hadden wij zelfs 26 kinderen op bezoek. Er staan rond de tachtig kinderen op de lijst, die wij maandelijks aanschrijven. Vooral via mond op mondreclame komen er telkens nieuwe kinderen binnen. Een keer per jaar maken wij het kabouterbos schoon. Dan wassen wij de huisjes en kabouters, hangen schone waslijnen op en gooien we de kapotte kabouters weg. In de winter vragen wij de gemeente altijd om de paden weer te voorzien van houtsnippers. Maandelijks lopen wij een rondje kabouterbos, gooien de kapotte kabouters weg en repareren wij de huisjes.

Verder proberen wij altijd buiten te zijn met de kinderen en vaak rondom het bezoekerscentrum. We merken dat als wij actief bezig zijn in de tuin en op het plein dat dat veel aanloop geeft. Dit jaar zijn wij ook te gast geweest op de boerderij van Marjon en Ben Verkleij aan de Ridderbuurt

3.2.2 Fladderaars (8-12 jaar)

2024 was voor de Fladderaars een echt feestjaar. We bestonden namelijk 40 jaar! Dat moest natuurlijk gevierd worden met een speciale editie! Het thema was bushcraften. De 34 aanwezige kinderen, waaronder twee kindervethouders, deden verschillende buitenactiviteiten, zoals vuur maken, een shelter bouwen en het zuiveren van modderig water. Het werd een groot succes in de aanwezigheid van wethouder Relus Breeuwsma, die een grote taart aansneed.

Begeleiders van de Fladderaars.

Boven: Corina, Carlijn en Michèle. Onder: Maarten, Sylvia, Monique en Femke.

De Fladderaars is een jeugdgroep binnen IVN Alphen aan den IJssel met kinderen van 8-12 jaar. We hebben zes enthousiaste begeleiders en in de eerste helft van 2024 hadden we gemiddeld 13 kinderen per activiteit. Na de zomervakantie is een zestal kinderen overgestapt naar de middelbare school en daarom gestopt bij de Fladderaars. Zij zijn doorgegaan bij de NatureXplorers. Nog eens vier kinderen kregen andere activiteiten op de zaterdagochtend, waardoor ze niet langer aanwezig konden zijn. Door deze ontwikkelingen telden we in het tweede deel van 2024 gemiddeld zo'n 8 kinderen per activiteit. Het werven van nieuwe Fladderaars is een belangrijk speerpunt voor 2025.

In 2024 hebben 10 Fladderaars-activiteiten plaatsgevonden. In januari was het thema uilenballen pluizen. Speciale aandacht ging zoals gezegd uit naar februari vanwege het jubileum. Maart stond in het teken van

knotten en zagen met de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer. En natuurlijk werden er weer worstjes met deeg verwarmd. In mei hebben we figuren van takken en ander

“afval” uit de natuur gemaakt. De eerste helft van het jaar werd afgesloten bij boerderij Het Geertje met een bootpuzzeltocht. Tot slot hielden we nog een picknick voor kinderen en ouders.

Na de zomervakantie ging het feest verder met waterpret (september) en in oktober deden we onderzoek naar zwaartekracht. In november deden we een leuke puzzeltocht-wandeling en in december stond het voer voor de vogels centraal.

14 – Varen tijdens puzzeltocht bij boerderij Geertje (foto Sylvia Elkhuisen)

3.2.3 NatureXplorers (12-18 jaar)

In de 2^e helft van ons seizoen (januari tot Juni) bestond de groep uit 7 personen, (waarvan er meestal 5-6 kwamen) met de begeleiders Gerard en Willemijn. Zij hebben het seizoen afgesloten met een overnachting bij Archeon. Helaas was het die nacht slecht weer, veel regen, dus kampvuur stoken was wat lastig! De groep mocht slapen op zolder bij de Romeinen, in stapelbedden, maar van slapen kwam niet veel! Dit was ook de laatste keer dan Gerard en Willemijn de groep zouden begeleiden, omdat zij aangegeven hadden er mee te willen stoppen.

In September, na de zomervakantie, hebben Marjolein Boneveld en Suzanne van Egmond de groep overgenomen en zijn er 6 Fladderaars doorgestroomd naar onze groep. Totaal zouden we op 13 personen komen, maar al snel bleek dat 2 oud NX geen tijd meer hadden. Totaal bestond de groep uit 11 NX, later is er 1 oud Fladderaar toch gestopt en later heeft zich een jongen van buitenaf zich aangemeld bij ons. Per saldo bestaat de groep nu uit 11 leden, zo groot is het nog niet eerder geweest. Meestal komen er 8-9 NX tijdens een opkomst, omdat er soms gewerkt moet worden of er is toetsweek.

15 – NatureXplorers

1 September was het 5-jarig Jubileum, wat we gevierd hebben met Taart, Snorkelen en Suppen op de Zegerplas. Duikvereniging Atlantis heeft ons begeleid met snorkelen.

Overige programma's dit jaar waren: Vuilrapen met Alphen Schittert, Creatief met paddenstoelen, kerstlunch met koken op vuur, Wintergasten spotten Reeuwijkse plassen, Knotten en zagen bij Archeon, Fossielen zoeken Zandmotor Kijkduin, Fotoworkshop van de Natuurkiekers.

16– NatureXplorers bomen knotten in Archeon (foto Suzanne van Egmond)

3.2.4 BSO De PaddenPoel en de tuin van de IVN-jeugd

Er blijven maar drie natuurgidsen actief bij Junis BSO De PaddenPoel. Het blijft moeilijk om hier mensen enthousiast voor te krijgen. Maar desondanks blijft de samenwerking succesvol. De tuin van de jeugd wordt voornamelijk gebruikt door de BSO. Dit komt vooral omdat deze kinderen er altijd zijn en de IVN-jeugd maar een keer per maand met een telkens wisselende activiteit. Jenny Heemskerk en Vera van der Hoorn onderhouden de tuin met de kinderen van de BSO standaard op de dinsdagmiddag. Gelukkig hebben zij ondersteuning gekregen van Estephany Yeung. Zij planten, poten, zaaien, oogsten, eten en bereiden de groenten. Maar doen daarnaast ook altijd een leuke activiteit in de natuur: van een zaagwedstrijd tot een insectenonderzoek. Van alles komt er op de dinsdag aan de orde. Door de verhoogde bakken blijft de moestuin goed. Kinderen werken graag in de tuin samen met de vrijwilligers. In maart zijn er een viertal moestuinbakken vervangen. De rest van de bakken is in oktober 2023 vervangen. Dit is mogelijk gemaakt door twee voucher aanvragen bij de Groene Motor (Zuid-Hollands Landschap). Ger Bonninga heeft de bakken wederom samen met Jack Heemskerk in elkaar gezet.

Het streven was om drie keer per maand een gids aanwezig te laten zijn om een natuuractiviteit met de kinderen van de buitenschoolse opvang te doen. Kinderen vinden het leuk om een natuuractiviteit met een gids mee te maken. Als het kan gaan ze naar buiten, bij slecht weer zorgen wij voor een activiteit binnen met een groen en vaak eetbaar karakter. In december hebben wij wederom met alle kinderen kerststukken gemaakt. Het groen is verzorgd door de Gemeente Alphen aan den Rijn.

3.2.5 Overige jeugdactiviteiten

Jeugdactiviteit Bodemdierendag 2024

Op zondag 20 Oktober van 14 tot 16 uur was de eerste Bodemdierendag van IVN Alphen aan den Rijn. De activiteit werd vanuit het Bezoekerscentrum De Veenweiden. Georganiseerd door Natuurgidsen Annemieke, Mireille en Suzanne. Wij hebben deze dag, boven verwachting, veel aanmeldingen van 75 personen gehad! Helaas moest Dick mensen teleurstellen omdat we geen materialen hebben voor zoveel mensen.

18 – Bodemdierendag (foto Suzanne van Egmond)

Uiteindelijk hadden we 50 personen, zeker 30 kinderen met ouders of opa/oma's. Op het laatste moment hebben wij nog extra mensen gevraagd om ons te helpen en daar waren wij heel erg blij mee!

Na een korte uitleg waarbij kinderen dmv. Pootjes tellen leerde om welk ongeleed-potig diertje het ging. En het vasthouden van een grote miljoenpoot. Gingen we in 4 groepjes naar buiten, elke groep ging naar een ander gebiedje toe: Kabouterbos, tuin BC, Tiny Forest en Speelbos.

Na een tijdje kwam elke groep terug met hun bodemdierpjes en konden we zien of er verschil was. Aan het einde van deze geslaagde middag werd er nog een slakkenrace gehouden, alle slakken aan de rand van het glas, wat natgespoten was en welke slak komt als eerste aan de overkant.

De kinderen en hun (groot)ouders hebben genoten en weer veel geleerd. Het was een zeer geslaagde dag!

19 – Slootjesdagen

Jeugdactiviteit Slootjesdag 2024.

Op zaterdag 8 Juni was de eerste Slootjesdag van IVN Alphen aan den Rijn, op de locatie Plan IJsvogel, bij het educatie-eiland van Avifauna. Dit is bij het bruggetje langs het Ravelijnpad. Totaal hadden we 10 kinderen die zich samen met hun (groot)ouders naar waterdierpjes kwamen vissen. De aanmeldingen zijn zelfs die ochtend nog binnengekomen! We hadden prachtig weer, het zonnetje liet zich goed zien en weinig wind.

De sloot zat vol met waterdierpjes, we hebben echt een prachtige score kunnen doorgeven aan waterdierpjes.nl! Hier kun je ook zien of de diertjes die wij gevonden hebben in een schone of vervuilde sloot voorkomen. Zo weet je gelijk wat de kwaliteit van het water is. In deze sloot is ook Krabbescheer uitgezet en dit lijkt zich uit te breiden, dat is ook een teken van een gezonde sloot.

De diertjes die we sowieso hebben gevonden: Libellelarve, Juffer larve, Steenvlieg larve, Vlo kreeft, Zoetwaterpissebed, Poelslak, Bootsmannetje, Geelgerande watertor, larve Geelgerande watertor, Schaatsenrijders, Schrijvertjes, Watermijten, Watervlo, Eenoogkreeftje, Haftenlarve en Waterschorpioen. Het was een zeer geslaagde dag, we hadden verschillende dames die ons kwamen ondersteunen, wat heel fijn was!

3.3 Natuurkiekers

Zoals gewoonlijk hebben we als “Natuurkiekers” een maandelijks bijeenkomst op de tweede maandag in de maand en hebben we de zaterdag erop onze maandelijks foto-excursie, waarvoor we een jaarprogramma hebben samengesteld.

2024 was een roerig jaar voor de Natuurkiekers. Eind 2023 heeft Ellen aangeboden om Chris, vanwege zijn gezondheid, te ondersteunen bij het coördinatorschap en omdat dit naar tevredenheid ging is besloten die “stage” begin 2024 voort te zetten, waardoor Chris en Ellen om en om aanwezig zullen zijn bij het coördinatorenoverleg en dat de projecten zullen worden verdeeld.

We zijn blij met het “uitgestelde jubileum” zodat we een heel jaar extra de tijd hebben om foto's te maken voor het fotoboek en besluiten we ook de expositie hierop aan te laten sluiten. De taken zijn goed verdeeld over de verschillende Kiekers, soortenlijst maken, verzamelen foto's, foto's maken van soorten op de lijst die er nog niet zijn, beoordelen foto's, teksten aanleveren, lay-out boek en vormgeving enz.

- Vanwege slechts 18 kijkers naar het Kiekerbulletin per maand wordt besloten hiermee te stoppen.
- Ook dit jaar worden er weer een fotoworkshop gegeven door Simone en Marco en er wordt besloten dat we met de “hele” groep op een tweedaagse excursie naar Tiengemeenten gaan.
- De datum voor de fotoworkshop in Tiengemeenten wordt vastgezet op het weekend van 22 juni. Dit blijkt een prachtig weekend waarop het weer meewerkt er fraaie foto's worden gemaakt en de sfeer uitstekend en gezellig is. De wens is om ieder jaar een dergelijk uitje te houden.
- En er wordt een fotoworkshop voor volwassenen gegeven in juni die een grote diversiteit kent aan mensen en apparatuur. Van zeer beperkte fototoestellen tot zeer geavanceerde. Dit alles maakte het tot een uitdaging, maar gelukkig ging iedereen met een goed gevoel huiswaarts na de workshop.

20 – Kievitsbloemen (foto Jordan Blaauw)

- Jordan schrijft een stuk voor de Bont Allerlei m.b.t. de Wilde Kievitsbloem en ook Ellen draagt haar steentje bij aan de Bont Allerlei.
- Het weekend Tiengemeenten was een succes en besloten wordt om dit jaarlijks te gaan doen.
- Er komen offertes binnen en er wordt iedere vergadering gesproken over het boek en het jubileum jaar. Anna-Isabel houdt ons goed op de hoogte m.b.t. de activiteiten in het jubileumjaar maar soms is er, door allerlei andere lijntjes die mensen hebben toch wat ruis op de lijn. Die wordt echter onderling goed opgelost.
- Vanuit de Natuurkiekers worden in het jubileumprogramma uiteindelijk 4 activiteiten

opgenomen. Twee fotoworkshops (een kinderen en een volwassenen) er komt een fotoboek en een fototentoonstelling.

- Zoals altijd worden elke bijeenkomst foto's bekeken en beoordeeld die gemaakt zijn door de diverse Natuurkiekers maar wordt de grens wel vastgesteld op 5 foto's p.p.
- De sponsor voor de fototentoonstelling ziet graag dat de foto's na afloop van de expositie geschonken worden aan de diverse verzorgingstehuizen.
- Daarnaast wordt de werkgroep voor de fototentoonstelling samengesteld.
- Simone stapt om persoonlijke redenen uit de Natuurkiekers, waardoor er wat extra druk komt op Marco en op de fotoworkshops.
- Voor de Bont Allerlei komt er een interview met Chris en Hans Pet voor het 10-jarig bestaan van de Natuurkiekers in het jubileumnummer van Bont Allerlei.
- De foto excursies worden dit jaar wat matig bezocht. Overleg of we in Thema's moeten gaan werken of er iets anders moet volgen nog.
- Er wordt gefilmd bij de paddenstoelen excursie in oktober. Chris wordt hierbij geïnterviewd en o.a. Marco en Anna-Isabel geven de excursie. Dit alles voor het jubileum.

Het jubileum fotoboek heeft erg veel voeten in de aarde en beslaat steeds een flink deel van de vergadertijd. Ook is er hier een daar een behoorlijk verschil van mening wat soms leidt tot uitgebreide discussies die impact hebben op de groep en de onderlinge sfeer.

Samenvattend was 2024 voor de Natuurkiekers een jaar met leuke dingen maar ook kwam er met het fotoboek, de fototentoonstelling, het jubileum en de workshops wel erg veel op ons pad waardoor de reden van ons bestaan. Mooie natuurfoto's maken die bespreken, toevoegen aan de beeldbank en het met elkaar ook nog gezellig hebben, wel eens onder druk stond.

4 Communicatie

IVN Alphen aan den Rijn schakelt een breed scala van middelen in om bekendheid te geven aan haar activiteiten. Dit gebeurt zowel door aankondigingen voor- als achteraf, door verslagen over de gehouden activiteiten. Ook maakt IVN Alphen aan den Rijn voor verslagen van activiteiten gebruik van de inzet van deelnemers. Communicatie is een belangrijke activiteit om IVN Alphen aan den Rijn zichtbaar te houden en daarmee bekendheid te behouden in de gemeente Alphen aan den Rijn. Zichtbaarheid en bekendheid zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het behouden en werven van nieuwe leden.

4.1 Organisatie

Met betrekking tot de organisatie van de communicatie is vooral gekozen voor een pragmatische insteek. Het is lastig vacatures vervult te krijgen. De ambities van de vereniging worden daarop afgestemd. De functie voor coördinator werkgroep Communicatie is nog steeds vacant. Irma Brugmans neemt a.i. de honneurs waar. Onder de werkgroep Communicatie vallen PR, Social Media, Website, Activiteitenmail en Bont Allerlei. Alleen met betrekking tot Bont Allerlei is sprake van een subgroep. De andere groepen zijn te klein om een aparte subgroep daarvoor in stand te houden. Bij Social Media zijn 2 van de 4 vrijwilligers gestopt. De resterende 2 hebben aangegeven ook te willen stoppen. Op de oproepen voor vervanging heeft zich tot op heden niemand gemeld. De website wordt beheerd door Dick de Graaf. Hij doet dit sinds 2009. Onderzocht is of een samenwerking met het Bezoekerscentrum qua beheer van de website BC en IVN mogelijk was. Dit bleek niet haalbaar. Janny Eskens is bereid gevonden om de PR-berichten te verzenden voor de werkgroepen Lezingen en Excursies. De overige werkgroepen (Jeugd, Vogelwerkgroep, Jubileumcommissie, Natuurkiekers) verzorgen hun eigen PR. Voor de werkgroep Communicatie heeft zich een nieuwe vrijwilliger gemeld Ivonne Houtman. Zij ondersteunt de jubileumcommissie met de communicatie.

4.2 PR

Met PR-activiteiten wil IVN Alphen een goede verstandhouding met haar doelgroepen bereiken, in standhouden en waar mogelijk uitbreiden. Hiermee ook de zichtbaarheid/bekendheid in het werkgebied van IVN Alphen aan den Rijn behouden en vergroten. Verschillende werkgroepen van IVN Alphen aan den Rijn verzorgen zelf hun PR: Jeugd, Vrienden van het Heempad, Natuurkiekers en de Vogelwerkgroep beheren

media die specifiek over hun werkgroepen en hun specifieke doelgroepen gaan. Dit is vaak succesvol. Vanuit de werkgroep communicatie worden aanvullende persberichten verzonden met het activiteitenprogramma van de komende maand met name voor lezingen en excursies. Er zijn 7 persberichten verzonden voor de lezingen en 8 voor de excursies/wandelingen. Aparte persberichten zijn ook verzonden voor de bodemdierendagen en de combi presentatie/excursie vleermuizen spotten. De berichten zijn veelvuldig opgepakt door diverse media. Dit is goed te merken geweest bij het aantal aanmeldingen voor de betreffende activiteiten.

Nieuws 13 feb 2024, 14:50

IVN-jeugdgroep Fladderaars viert 40-jarig jubileum met een bushcraft

21 – geplaatst persbericht (bron: website rodi.nl)

4.3 Sociale media

Begin 2024 heeft coördinator Media gesproken met vrijwilligers social media over welke plek social media inneemt in het palet van communicatiemiddelen. De conclusie was dat social media vooral een rol kan vervullen om mensen te bereiken die IVN (nog) niet kennen. De strategie hiervoor is het uitbouwen facebook/instagram IVN Alphen aan den Rijn als het punt waar je op de hoogte kan blijven van ontwikkelingen in de natuur in Alphen aan den Rijn en omgeving. Bronnen hiervoor kunnen naast de vrijwilligers van de socials ook de natuurgidsen (inhoudelijk en foto's) en de natuurkiekers (foto's) zijn. De samenwerking met deze werkgroepen heeft in 2024 nog geen invulling gekregen. Wel is een google drive IVN foto geopend om foto's te delen. Elvira Wiersema plaatst haar foto's hierin, die vooral gemaakt zijn in Park Zegersloot.

Zodra iemand de socials van IVN volgt krijgen ze de berichten over excursies en lezingen vanzelf mee. Een standaardtekst is gemaakt voor bij de activiteiten om volgers te attenderen op de website met het totaaloverzicht geplande activiteiten.

De response op social media bestaat vooral uit likes, maar dat is op het IVN account minimaal. Er zijn ook maar heel weinig mensen die ons taggen in hun berichten. Als we kijken naar de cijfers, dan zijn er op Facebook meer berichten en op Instagram minder berichten geplaatst. Het aantal bezoekers is op Facebook gestegen, maar het aantal volgers is met hetzelfde percentage gedaald. Op Instagram zien we het omgekeerde: minder bezoekers, maar meer volgers. Dit is eigenlijk onlogisch omdat met betrekking tot het aantal berichten sprake is van een dalende lijn.

Ondanks verschillende oproepen in Bont Allerlei en plaatsing van de vacature in de vrijwilligersvacaturebank is het niet gelukt om versterking te vinden voor het social media team. De 2 resterende vrijwilligers hebben aangegeven ook te willen stoppen in 2025.

Facebook	2024	2023	2022
Geplaatste berichten	89	80	95
Aantal bezoekers	1641 (+24%)	1324 (+85,2%)	715
Aantal volgers	1011 (-24%)	1324 (+66%)	796
Berichten bekeken	7.500		
Man/Vrouw	27% - 73%	26,8% - 73,2%	
Leeftijdscategorie	45-65 jaar (meer dan de helft)	25-55 jaar (2/3)	

Instagram	2024	2023	2022
Geplaatste berichten	37	46	67
Aantal bezoekers	324 (-27%)	444 (+16,8%)	382
Aantal volgers	588 (+17%)	503 (+23%)	406
Berichten/verhalen weergegeven	1200 *)		
Man/Vrouw	36%-64%	36%- 64%	

*) Instagram-weergaven= aantal keer dat je content werd afgespeeld of weergegeven. Content omvat reels, berichten, verhalen en advertenties. Deze statistiek telt het aantal keer dat je videoadvertenties gedurende ten minste 1ms werden afgespeeld plus het aantal keer dat je foto- of tekstadvertenties op het scherm werden getoond.

4.4 Activiteitenmail IVN Alphen aan den Rijn

De activiteitenmail verschijnt maandelijks en bevat voornamelijk activiteiten, die de komende maand te volgen zijn en actuele berichten van IVN Alphen aan den Rijn. De mail wordt gemaakt in het Procurios als mailingsysteem, waarin ook het leden en vrijwilligersbestand wordt bijgehouden. Hij wordt geschreven door Mireille van Duuren en geredigeerd door Corry Dierdorp. Het totaal aantal ontvangers is gestegen van 619 in 2023 naar 653 ontvangers eind 2024. Deze stijging komt vooral door deelnemers van lezingen en andere activiteiten te vragen of ze de nieuwsbrief willen ontvangen. Ook worden er invul-formuliertjes ingevuld tijdens publieksopeningstijden in het BC. Ontvangers zijn donateurs, leden, vrijwilligers en geïnteresseerden.

We zien dat de leesratio het grootst is wanneer de activiteitenmail op vrijdagavond wordt verstuurd. De leesratio is afgenomen van 65% in 2023 naar 58% in 2024. De mail die in april 2024 is verstuurd is maar door 44% geopend, mogelijk doordat hij op Koningsdag verstuurd is. Dit illustreert dat het tijdstip van verzenden belangrijk is. We zien dat de activiteitenmail vaak meerdere keren geopend wordt door dezelfde ontvanger. Opvallend is dat direct na verzending van de mail, er meer aanmeldingen komen voor lezingen en excursies van die maand. Dit blijkt ook uit de klik-frequentie (gemiddeld totaal 33) op de links.

Voor het komend jaar wordt samen met Irma Brugmans gekeken of de activiteitenmail gebruiksvriendelijker gemaakt kan worden en daardoor de leesratio verder vergroot kan worden.

4.5 Website

In begin van het jaar hebben coördinator communicatie en de Webmaster gekeken naar hoe de website verbeterd zou kunnen worden. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld voor de inrichting van de website:

- Alle informatie staat maar op één plek op de website. Wel kunnen er verschillende wegen naar de informatie leiden.
- Elke website heeft een 'eigenaar' die verantwoordelijk is voor (actueel houden van) de inhoud.

Doorgevoerde wijzigingen:

- Dit betekent dat geen jaarprogramma's als pdf op de website komen te staan. De activiteiten staan nl. al op de activiteitenpagina en worden daar geactualiseerd.
- Alle informatie over de werkgroepen staan bij elkaar, zoals contactgegevens en verslagen. Dit is voor de jeugd al gerealiseerd voor de andere werkgroepen moet dit nog worden gerealiseerd. Met een link kan naar de activiteiten worden geleid.
- In kader van 50-jarig jubileum van IVN Alphen aan den Rijn in 2025 is een aparte jubileumpagina gemaakt. De speciale jubileumactiviteiten zijn in het activiteitenprogramma herkenbaar aan het 50 jaar – logo.

Het aantal gebruikers is gegroeid van 4.420 gebruikers naar 19.690 gebruikers. Dat is bijna 4,5 keer zoveel. Wel is in februari 2023 de nieuwe IVN-website gelanceerd. Ook is in 2023 google analytics omgezet in de nieuwere versie GA4. Hierdoor worden op een andere manier 'events' geregistreerd (bijvoorbeeld via bijv. Mobile apps) ook in verband met de privacy. In 2023 leidde dat nog niet tot zichtbare wijzigingen. De cijfers zijn in ieder geval niet vergelijkbaar.

De grotere aantallen hebben geleid tot een lagere gemiddelde sessieduur. Dit kan veroorzaakt worden doordat meer 'sessies' van zeer korte duur worden meegeteld, die het gemiddeld omlaag drukken. In de bijlage nog een overzicht van de meest frequent bezochte webpagina's.

17 – Vernieuwde website jeugdpagina

	2024	2023	2022
https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/			
Aantal Gebruikers	19690	4420	5434
Aantal Sessies	1,11	1,36	1,30
Aantal paginaweergaven per gebruiker	1,50	2,83	5,30
Gem. sessieduur in minuten	0,57	3,05	3,27
Bezoekers uit NL	100	100%	96%

Voor de webmaster hebben we nog geen achtereijer gevonden. Wel is onderzocht of een samenwerking met de webmaster van het Bezoekerscentrum haalbaar was. Dat bleek helaas niet mogelijk.

4.6 Bont Allerlei

In 2024 zijn 4 edities van Bont Allerlei verschenen. In kader van de start van het jubileumjaar op 5 januari 2025 is de productie van het jubileumnummer naar voren gehaald en in 2024 al gemaakt.

Dankzij de input van de werkgroepen over hun activiteiten is er geen gebrek aan kopij.

De oplage van Bont Allerlei is 250 ex. Budgettair is er geen ruimte om dit te verhogen. Omdat onze ledenbestand nog steeds groeit is besloten om nieuwe leden standaard de digitale versie te geven met de optie de papieren versie aan te vragen. De restoplage wordt gebruikt voor promotionele doeleinden.

De digitale versie wordt toegestuurd naar leden, die daarvoor gekozen hebben in het verleden of niet in verzorgingsgebied Alphen aan den Rijn wonen. Daarnaast krijgen ook de vrijwilligers, die geen lid zijn en relaties de Bont Allerlei digitaal. We hebben geen gegevens over hoe de papieren versie wordt gelezen. De aanname is dat de ontvangers van de papieren versie Bont Allerlei minimaal 1x in handen krijgen en dan 1x doorbladeren. Helaas de situatie bij de digitale versie anders. Alleen wie heeft doorgelikt krijgt de inhoud van Bont Allerlei te zien. Dit ligt ergens tussen de 25 – 50% van de ontvangers.

Bont Allerlei	Nr.1	Nr.2	Nr.3	Nr.4
Papier afgeleverd	229	227	229	233
Digitaal				
Selectie emailadressen	215	215	215	215
Afgeleverde emails	207	212	211	214
Geopende emails	128	136	136	133
Kliks naar digitale versie	97	118	171	53

In 2024 hebben we twee nieuwe adverteerders mogen verwelkomen: Angy Moon en Petra van der Made. De redactie bestaat uit 2 personen. Versterking hiervoor kan worden gebruikt. Het bezorgteam bestaat uit 16 vaste vrijwilligers en er zijn 10 vrijwilligers waar op incidentele basis een beroep op gedaan kan worden als een vaste vrijwilliger verhinderd is. Voor 2025 hebben twee vrijwilligers aangegeven te willen stoppen. Hiervoor wordt vervanging gezorgd

4.7 Evenementen

Kraamactiviteiten

Helaas hebben we te weinig vrijwilligers die de kramen willen bezetten.

5 Samenwerking

5.1 Bezoekerscentrum De Veenweiden

De samenwerking met het Bezoekerscentrum De Veenweiden en IVN Alphen aan den Rijn is nauw met door het onbeperkt kunnen gebruik maken van het gebouw. Overleg is er geweest hoe de samenwerking te verbeteren, wat heeft geleid tot de nieuwe werkgroep: Team Ontvangst.

5.1.1 Team Ontvangst

In januari 2024 is het nieuwe Team Ontvangst van start gegaan. Een samengaan van de teams Vrijwilligers van het Bezoekerscentrum De Veenweiden en de vrijwilligers van IVN Alphen aan den Rijn. Dit vanwege de grote overlap tussen de doelen van beide teams. Ook hebben we zowel bij het Bezoekerscentrum De Veenweiden als bij IVN Alphen aan den Rijn te maken met een terugloop van aanmeldingen voor vrijwilligers om de teams te bemannen. Het team valt zowel onder de verantwoordelijkheid van het bestuur Bezoekerscentrum als van het bestuur IVN Alphen aan den Rijn.

Het Team is in 2024 6x bij elkaar geweest bij de wissel van de kunstexpositie. Tijdens de teambijeenkomsten hebben de vrijwilligers een toelichting van de exposerende kunstenaars gekregen op de expositie. In de teambijeenkomst worden issues besproken waar het team tegenaan loopt en waar nodig wordt actie ondernomen.

In kader van opleiding en instructie zijn de volgende activiteiten ondernomen:

- Klimaatwandeling door Park Zegersloot (Chris Groesser)
- Presentatie IVN in vogelvlucht (Irma Brugmans)
- Presentatie tuin BC (Arianne Mentink)
- Presentatie veiligheid in het Bezoekerscentrum (Irma Brugmans)

Daarnaast zijn de vrijwilligers geweest op de excursies en lezingen die relevant zijn om meer te weten te komen over de natuur in de directe omgeving van het Bezoekerscentrum. Deze activiteiten zijn voor de vrijwilligers gratis. Behalve de door BC en IVN gezamenlijke georganiseerde BBQ voor de vrijwilligers is er ook een kerstlunch door en voor het team georganiseerd.

22 – Aandachtstrekker op voorplein Bezoekerscentrum

Ook kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Folderbeleid – het team heeft een voorstel gemaakt om de vrijwilligers een handvat te bieden over wat wel en wat niet te accepteren aan aangeboden folders en affiches. Het bestuur heeft dit voorstel overgenomen. Joke en Arianne zijn aanspreekpunt in het team hiervoor en borgen de uitvoering;
- Aangeboden wandelingen – De wandeling voor volwassenen is vervangen door de routes die de gemeente heeft uitgezet. De knapzakroute voor kinderen is ook komen te vervallen. Hiervoor was te weinig belangstelling;
- Aankleding BC – een subgroepje van vrijwilligers is actief bezig geweest om het Bezoekerscentrum te voorzien van een gezellige aankleding. Deze wordt met wisseling van de seizoenen aangepast;
- Aandacht trekken tijdens openingstijden - hetzelfde clubje heeft ook een presentatie gemaakt die buiten gezet kan worden (kruiwagen met otter) om passanten te prikkelen naar binnen te komen. Dit is een voortdurend punt van aandacht. Het presentatiebord voor de exposities is (2x) vervangen. De 1^e vervanging bleek niet bestand tegen hevige windstoten. Het presentatiebord geeft alleen aandacht aan de expositie niet aan wat nog meer te doen is in het Bezoekerscentrum. Een voorstel wordt gemaakt door Ria van Oeveren om dat aan te passen.

Andere doorgevoerde wijzigingen:

- Het eerste half jaar is vooral tijd besteed aan het actualiseren van het Balieboek en het informatieboek. In het Balieboek zijn de instructies opgenomen voor de handelingen die de vrijwilligers hebben te verrichten. Met name voor het opstarten van de expositie. In het informatieboek is achtergrondinformatie over zowel het Bezoekerscentrum, IVN Alphen aan den Rijn, Park Zegersloot en de Veenweiden opgenomen;

- De vrijwilligers hebben nieuwe badges gekregen;
- EHBO-dozen zijn gecheckt;
- Op de balie ligt een logboek waarin de vrijwilligers (maar ook andere gebruikers) informatie kwijt kunnen die voor de andere vrijwilligers relevant zijn. Deze opmerkingen staan ook in de kassarapportage, maar die zien de andere vrijwilligers niet.

Dankzij de inspanningen van Chris Groesser konden gaande het jaar veel instructies verwijderd worden, dankzij het doorvoeren van de nodige wijzigingen waardoor de opstellingen allemaal met een druk op de knop tegelijkertijd kunnen worden opgestart. Wel valt regelmatig het vogelspel uit. De interactieve apparatuur is al wat ouder. Hiervoor zal een (vervangings)plan voor moeten worden opgesteld.

Bezetting

Het is iedere keer weer een grote uitdaging om het rooster rond te krijgen. Dit jaar hebben 4 vrijwilligers afscheid genomen, maar hebben we ook 4 vrijwilligers erbij gekregen. Ook hebben we te maken gehad met langdurige zieken (6 vrijwilligers) die vanwege o.a. operaties en de daaraan gekoppelde herstelperiode langer uit de roulatie waren. Het aantal dagen dat het BC daardoor gesloten moest blijven is beperkt gebleven tot <aantal> dankzij het inspringen van andere vrijwilligers die bereid waren een keertje extra te staan. Eind december 2024 waren er 19 vrijwilligers in het Team. Officieel heeft het team nog steeds geen coördinator. Binnen de huidige groep van vrijwilligers is er (nog) geen belangstelling om dit op te pakken.

5.2 Samenwerking Bibliotheek

De bibliotheek is ook het Huis van de Duurzaamheid en op dit terrein lopen de belangen met IVN Alphen aan den Rijn samen. Een samenwerkingsconvenant is opgesteld en zijn diverse initiatieven voor samenwerking uitgewerkt. Door het gebrek aan vrijwilligers hebben we in 2024 helaas beperkt gebruik van kunnen maken.

6 Organisatie

6.1 Bestuur

Samenstelling

In het bestuur IVN Alphen aan den Rijn is een vacature voor een Secretaris eind december 2024. Met een aantal belangstellenden zijn gesprekken gevoerd en deze hebben ook een tijdje meegedraaid om te kijken of de functie bij hen past. Dit heeft geresulteerd in de toetreding van Erica Goedhals als Algemeen Bestuurslid. De bestuursleden eind 2024 zijn: Gert de Geest (voorzitter), Foppe Jan Japenga (penningmeester / wnd. secretaris) en Wiepke Warmerdam en Erica Goedhals.

6.2 Organisatie werkgroepen

Nieuwe coördinatoren

In 2024 hebben nog niet alle werkgroepen een coördinator. Versterking wordt gezocht. Wel zijn er steeds meer werkgroepen met een 2e coördinator, zodat de taken eenvoudiger overgedragen kunnen worden.

6.3 Vrijwilligers

Vrijwilligerscafé Bezoekerscentrum/IVN Alphen aan den Rijn

In 2024 werd ook het vrijwilligerscafé weer gehouden. In maart en in november is op een zaterdagochtend de mogelijkheid geboden aan vrijwilligers om elkaar te ontmoeten, maar ook kennis te maken met wat andere werkgroepen doen. Dit jaar is in het voorjaar 1x het Vrijwilligerscafé georganiseerd, waarbij Henk Jan Habermehl een verhaal heeft gehouden over de veenweiden. Gegeven de moeite die het kost voor het organiseren van het vrijwilligerscafé wordt voor 2025 gezocht naar een alternatieve aanpak.

Verklaring omtrent Gedrag (VOG)

Ook dit jaar zijn weer nieuwe VOG aangevraagd en toegekend voor met name nieuwe excursieleiders afkomstig uit de Natuurgidsenopleiding en/of nieuwe coördinatoren/bestuursleden. Hiermee komt het totaal aantal geldende VOG op 36.

Werving vrijwilligers

IVN presenteert zich naar buiten als een organisatie waar een breed scala aan verschillende mogelijkheden is om vrijwilligerswerk te doen. Hierbij is gekozen om een aantal thema's onder de aandacht te brengen: 1) jeugd en natuur, 2) communicatie, 3) groen buiten doen, 4) organisatie, 5) belangenbehartiging in de politiek en 6) ontvangen van bezoekers.

Zowel de geïnteresseerden die zich via de gemeentelijke vacaturebank melden als nieuwe leden, die aangeven actief lid te willen zijn, worden actief benaderd door Irma Brugmans (reacties vacaturebank). Nieuwe vrijwilligers worden welkom geheten, voorzien van informatie, geattendeerd op de mogelijkheden van ONS.IVN (digitale portaal) en geabonneerd op Stuifmail.

Voor het verwerven van vrijwilligers wordt mede gebruik gemaakt van de vacaturebank van Vrijwilligerspunt Alphen aan den Rijn. Via deze bron komen regelmatig verzoeken om informatie binnen. Ook is er een nieuwe (wervings-)folder 'Doe Mee' gemaakt. Deze wordt meegestuurd naar personen, die vragen om meer algemene informatie over vrijwilligerswerk. Dit jaar hebben zich een 6-tal nieuwe vrijwilligers aangemeld voor Team Ontvangst en een paar voor Vrijwillig Landschapsbeheer. Via de vacaturebank heeft ook 1 vrijwilliger zich aangemeld

Doe Mee!

IVN Alphen aan den Rijn

voor de werkgroep communicatie. Die is aan de slag gegaan voor de jubileumcommissie. Voor het schrijven van persberichten voor lezingen en excursies is een IVN-'er met ervaring op dit terrein bereid gevonden om dit op te pakken

In kader van de maatschappelijke stage hebben 4 jongeren zich gemeld. 2 daarvan zijn aan de slag gegaan bij de jeugdgroep/jubileumcommissie en 1 bij het Vrijwillig Landschapsbeheer.

In oktober heeft IVN Alphen aan den Rijn deelgenomen aan de vrijwilligersmarkt in het Gemeentehuis.

6.4 Ledenbestand en – Werving

23 nieuwe leden hebben we kunnen inschrijven en van 15 leden hebben we afscheid genomen. Hiermee stijgt ons ledenbestand naar 325 leden.

2 Leden kregen een speldje voor 25 jaar lidmaatschap en 4 leden ontvingen een speldje vanwege 40 jaar lidmaatschap.

Eind 2024 had IVN Alphen aan den Rijn 325 leden, 30 huisgenoten, 21 donateurs en 2 Ereleden. Totaal 378 personen.

De gemiddelde leeftijd is 65,9 jaar eind 2024. Iedereen 1 jaar ouder en een hoger verloop van de jongere leden dan verwacht/gehoopt.

Jaar	2024	2023	2022	2021	2018
Gem Leeftijd	65.9	65,1	63,6	63,6	63.3

Bezoekadres

Bezoekerscentrum De Veenweiden
Burgemeester Bruins Slotsingel 15
2403 NC Alphen aan den Rijn
secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl
ivn.nl/alphenaandenrijn

Postadres

Krabbescheer 102
2408 LG Alphen aan den Rijn

Bank NL85RABO 0301 6899 62

RSIN 816027766

KVK 40446955

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI